

Scénář k rozhlasové reportáži - Vlasta Černá

Rádi bychom dalším generacím sdělili příběh Vlasty Černé, která ukrývala neprávem uvězněného kněze, a to ji pak poznamenalo na další roky.

Vyučující: **Mgr. Eva Svobodová**

Složení týmu: **Andrea Tesařová, Karolina Žáková, Štěpán Hájek, Alexandra Náplavová**
Základní škola Brno, Bakalovo nábřeží 8

13. května 2014 se s námi o svůj příběh podělila pamětnice paní Vlasta Černá.

Sešli jsme se s ní v Brně na Nerudově ulici v sídle Konfederace politických vězňů České republiky.

Paní Vlasta Černá se narodila 19. ledna 1933 v malé horské vesničce v Horním Štěpánově.

Prožili jsme celý život na venkově. Tatínek byl stolař, maminka pracovala v domácnosti a ještě jsme měli takové malé hospodářství, kde pracovala maminka. Samozřejmě už od dětství nás zapojovala do různých domácích prací, dokonce i na pole jsme museli chodit pomáhat. Takže dětství i přesto, že bylo radostné a šťastné, měli jsme opravdu pěkné dětství, tak to nebylo tak jednoduché.

Když chtěla paní Černá studovat na gymnáziu, vypomohl jí kněz, který vedl v kostele bouřlivé proslovy proti komunistům. StB si našlo záminku a u soudu byl odsouzen za velezradu.

A tak ho zatkli, nějak bezdůvodně, vůbec nedali, nesdělili důvody a při vyšetřování ho obvinili z velezrady. Dokonce, že měl na věži vysílačku a takové skutečně nepravdivé věci.

Kněz se zalekl, a tak utekl přízemním oknem, když šel na toaletu. Podařilo se mu dostat zpátky do vesnice. Poté vyhledal pomoc u paní Černé.

Její úkolem bylo hledat knězi stále nové úkryty. Bylo to pro ně nebezpečné. Ukrývání trvalo půl roku. Jednoho dne dostali avízo, že po nich jde StB, a tak chtěli přejít hranice. Bohužel člověk, který je měl převádět, byl estébák.

Tak jsme skutečně takhle plouživě přišli k té řece, jenomže jak jsme k ní přišli, tak se začalo střílet a byl zmatek. Tak jsem v tom zmatku skočila do nějakého rákosí, nějaké křovisko tam bylo, tak jsem se tam ukryla, no a protože tam stále bylo světlo, které osvětlovalo celý ten břeh, tak jsem viděla, že mé spolucestující zatkli, že jim dávají pouta a že je odvádí. Nevěděla jsem, jak se v té situaci zachovat. Řekla jsem si, že jestli zůstanu schovaná, nebudu vědět, kde jsem a kam půjdu odtud, a i kdyby se mně podařilo se odtud nějak dostat domů, tak mě stejně zatknou, protože budou vědět, že jsme byli tři.

Tak jsem se rozhodla z toho křoviska vystoupit, ale začalo se střílet. Nějak jsem to přežila, dodnes nevím jak.

Všechny tedy zatkli a odvezli je do Uherského Hradiště, do budovy StB.

No a vybavení té místnosti bylo jen takové, to se nedá říct postel, nějaká taková pryčna to byla a byla tam deka, no a v rohu té místnosti byla plechová nádoba, něco jako kbelík s poklopem a tam se chodilo na toaletu. Byla to jedna velká hrůza, protože ta místnost byla malá, to byly moje malé kroky 3x4. Větrat se tam vůbec nedalo, protože nebylo kam.

Po třech měsících na samotce a po vyslýchání, bez možnosti se umýt, nebo převléct, ji převezli do vězení v Uherském Hradišti, které mělo nejhorší pověst v republice. Podmínky byly strašné

První den co jsem byla v té věznici se ještě nic nedělo a bylo vše tak nějak v klidu, no a druhý den přišla dozorkyně a řekla mi: „Můžete se vykoupat.“ Víte jak já jsem byla ráda, že se mohu vykoupat, snad si dát nějaké čisté prádlo. No a ona mě zavedla do mužské prádelny ve věznici, kde byli pochopitelně samí muži a prali tam prádlo. No a uprostřed stála taková nádoba, no škopek víte dřevěný, a tak mi bachařka řekla, že se můžu vykoupat. A teď si představte, že jsem byla 18letá holka a tam všude ti vězni a teď nechali práce a koukali. To bojujete mezi přirozeným studem, který nakonec každý člověk má a mezi touhou se umýt, vykoupat. Říkala jsem si, jak dlouho budu zase nevykoupaná. Tak jsem se nakonec tedy umyla a převlékla.

Bohužel ve věznici onemocněla a doktoři jí předvíдали smrt. Možná se toho zalekli a paní Černou propustili do domácího vězení. Každý den se musela hlásit na policii. Pokoušela se pracovat manuálně, ale bohužel její zdravotní stav jí to nedovolil.

A tak jsem šla do továrny na šicí stroje v Boskovicích no a tam jsem zase znovu onemocněla.

Vyprosila si možnost studia v Třebíči, kde byl kurz laborantů. Nastupovala už v září, vše se doučila a studovala tam. Mezitím byla v internátě.

Jednoho dne ji znovu zatkli a odvezli ji zpět do tišnovské věznice pro mladistvé. Byla postavena před soud, kde ji odsoudili k jednomu roku vězení.

No a 19. března jsme měli soud. Byla jsem odsouzena na rok vězení, samozřejmě tu volnou vazbu do toho nezapočítávali, jenom to, co jsem si odseděla, takže potom, co jsem byla jako vězeň, jsem si odseděla 14 dní.

Naštěstí StB postihla jenom paní Černou, její rodiny se nedotkli.

Paní Černá měla problém začít někde studovat, proto si požádala o vymazání záznamu z trestního rejstříku.

Následně paní Černá dále studovala a v 34 letech odmaturovala s vyznamenáním. Byla přijata na vysokou školu a 5 let studovala psychologii. Mezitím pracovala v Černovicích. Měla manžela a tři děti, z nichž jedno se nedožilo dospělosti.

A ty moje děti, ty starší, já jsem měla tři děti, to prostřední mi zemřelo bohužel. A oni říkali, mami my si tě pamatujeme, jak si v kuchyni vždycky měla rozložená lejstra po zemi a něco jsi tam čmárala.

I přes své studium měla spoustu času na své děti, jelikož studovala dálkově. Dle jejích slov má člověk určité priority a v jejích 30 letech pro ni byla na prvním místě právě rodina.

Dnes je paní Černá ve svých 81 letech stále aktivní, je prezidentkou Konfederace politických vězňů. Nedávno byla v Praze, kde se s ostatními lidmi vězněnými komunistickým režimem setkala s panem ministrem Martinem Stropnickým. V dnešní době se obává už jenom opětovného nástupu komunistů

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme paní Černé, že nám vyprávěla ochotně svůj příběh. Strávili jsme s ní přes hodinu příjemného času. Pokud toto poslouchá, chtěli bychom jí popřát hodně zdraví a štěstí a ještě jednou poděkovat za ochotu.